

Студент 4 курсу
факультету міжнародних економічних відносин ХНЕУ ім. С. Кузнеця

РОЗВИТОК НАЦІОНАЛЬНИХ ТА МІЖНАРОДНИХ ГОТЕЛЬНИХ МЕРЕЖ В УКРАЇНІ

Анотація. Розглянуто стан національних та міжнародних готельних мереж в Україні. Проаналізовано необхідність їх створення та поширення на території нашої країни. Запропоновано шляхи вирішення сучасної проблеми недостатнього розвитку національних готельних мереж в Україні.

Аннотация. Рассмотрено состояние национальных и международных гостиничных сетей в Украине. Проанализирована необходимость их создания на территории нашего государства. Предложены пути решения существующей проблемы недостаточного развития национальных гостиничных сетей в Украине.

Annotation. The state of the national and international hotel chains in Ukraine is considered. The need to create them in our country is analysed. Solutions to the problem of insufficient development of the national hotel chains in Ukraine are proposed.

Ключові слова: національні готельні мережі, міжнародні готельні мережі, готельний ринок, готельний оператор.

Готельне господарство є однією з важливих складових сфери послуг в Україні й ефективно його функціонування сприяє поживленню туристичної індустрії країни та окремих її регіонів. Поява на ринку готельних послуг національних та міжнародних мереж сприяє створенню конкурентного середовища та підвищенню якості готельних послуг. У зв'язку з цим тема є актуальною та потребує подальшого теоретичних та практичних розробок.

Дослідженнями діяльності національних та міжнародних готельних мереж, стратегіям їх розвитку присвятили праці такі провідні вітчизняні та зарубіжні вчені, як: М. Аріфулін, К. Бардато, А. Башкова, А. Беляєв, М. Білан, Дж. Бордман, Є. Гараніна, П. Гроут, О. Гутник, В. Дас, Є. Замуруєва, Л. Іванова, Ю. Лапигін, Є. Лаптева, І. Олексін, А. Погодіна, І. Полчанінова, О. Ремеслова, А. Усіна, В. Шемракова. Однак недостатньої уваги приділено сучасному стану розвитку національних та міжнародних готельних мереж на ринку України, що і є метою статті.

В Україні постійно спостерігається тенденція збільшення кількості готельних підприємств, що пов'язано з позитивними змінами в зовнішній політиці, поліпшенням інвестиційного клімату, збільшенням обсягу турпотоків і зростанням туристичної привабливості України, а також активізацією інтересу до нашої країни з боку міжнародних готельних операторів, які активно встановлюють контакти з українськими партнерами, що зацікавлені в реалізації готельних проєктів. Динаміка розвитку готельного фонду в Україні на основі даних Укркомстату [1] наведена в табл. 1.

Таблиця 1

Динаміка розвитку готельного фонду України протягом 2005 – 2011 років

Роки	Кількість готелів, шт.	Коефіцієнт зростання	Кількість номерів, шт.	Коефіцієнт зростання	Середня кількість номерів
2005	1 232		51 686		42
2006	1 269	1,03	53 645	1,03	42
2007	1 420	1,15	62 165	1,20	44
2008	1 595	1,29	71 580	1,38	45
2009	1 686	1,36	76 019	1,47	45
2010	2 000	1,62	77 600	1,50	39
2011	2 573	2,08	79 000	1,52	31

Як видно з табл. 1, розвиток готельного фонду України є достатньо позитивним. З 2005 – 2011 рр. із кожним роком відбувається збільшення кількості готелів та їх номерного фонду. За останні сім років загальна кількість готелів збільшилась вдвічі, а з 2010 по 2011 рр. на 573 одиниці, що є рекордною. Також порівнюючи коефіцієнти зростання кількості готелів та номерного фонду, можна зробити висновок, що з 2005 – 2011 рр. головним чином розвивались готелі з невеликим номерним фондом, оскільки загальна кількість готелів майже вдвічі більше кількості номерів.

Однак частка готелів національних мереж у загальній їх кількості займає лише 1,5 % від загальної кількості, а міжнародних – усього 0,5 %, при тому, що в США цей показник складає 70 %, Великобританії – 15 %, у Франції – 10 %. Це свідчить про недостатній їх розвиток, що є наслідком як внутрішніх, так і зовнішніх проблем.

Незважаючи на це, український готельний ринок останнім часом стає досить привабливим для іноземних інвесторів, оскільки окупність проєкту складає близько 8 років, що на порядок нижче, ніж у країнах Європи. За останні

чотири роки до готельного ринку України долучилися такі міжнародні оператори, як: Intercontinental Hotel Group (2009 рік); Best Western, Heliopark (2010 рік); Accor, Rezidor (2011 рік); Feirmont, Rezidor (2012 рік).

В Україні концепція створення готельних мереж за останні роки набирає популярності, у зв'язку з чим їх чисельність постійно збільшується. Потреба у формуванні готельних мереж тісно пов'язана зі збільшенням туристичних потоків. Так, згідно з даними адміністрації Держприкордон-служби України кількість іноземних громадян, які відвідали Україну, збільшилась у 2011 р. порівняно з 2000 р. з 6,4 до 22,4 млн осіб, а в 2012 р. у зв'язку з проведенням чемпіонату Євро-2012 нашу країну відвідала рекордна кількість туристів – 4 млн осіб [2]. Ці позитивні тенденції у туристичній галузі сприяють збільшенню потреби у готельних мережах, а зокрема у розвитку національних.

На даний момент на готельному ринку України існує три найбільш розвинуті національні готельні мережі. Найпершою в 2000 р. з'явилась мережа Premier Hotel, яка на сьогоднішній момент об'єднує 8 готелів категорії 4 та 5 зірок у п'яти містах України. У 2003 році почала свою діяльність готельна мережа Reikartz, яка нараховує 18 готелів категорій 3 – 4 зірки. Готелі цієї мережі знаходяться в Запоріжжі, Івано-Франківську, Кіровограді, Кривому Розі, Львові, Маріуполі, Миколаєві, Почаєві, Севастополі, Сумах, Харкові, Дніпропетровську, Житомирі, Жденево, Закарпатті, Кам'янці-Подільському, Києві та Львові [3]. У 2005 році з'явилась Royal Hospitality Group – мережа 13 сучасних готелів європейського рівня. Готелі цієї мережі розташовані в Києві та таких рекреаційних зонах: Трускавець, Буковель, Ялта [4]. Характеристика національних готельних мереж наведена в табл. 2.

Таблиця 2

Національні готельні мережі

Назва мережі/вид готельного оператора (або умови приєднання)	Кількість готелів, які входять до складу мереж	Загальний номерний фонд
Premier Hotel	7	860
Reikartz	18	985
Royal Hospitality Group	12	890
Усього в Україні	37	2 735

Зробивши аналіз національних готельних мереж, можна зробити висновок, що готелі Premier Hotel та Royal Hospitality Group розташовані в таких найбільших індустріальних містах України, як: Київ, Харків, Донецьк, а також рекреаційних зонах Криму та містах Західної України. А готелі мережі Reikartz націлені й на такі області України, де потік туристів незначний. На даний момент – це мережа, яка найбільш динамічно розвивається, орієнтована на середній клас споживачів. Готелі цієї мережі охоплюють 50 % регіонів України. Головною перевагою Reikartz є відсутність конкуренції.

Міжнародна практика свідчить, що об'єднане ведення господарської діяльності у готельному бізнесі більш економічно ефективніше, ніж управління незалежними готелями. Об'єднання готелів під єдиним управлінням у результаті дає значний ефект як власникам об'єктів, так і їх операторам. Головною перевагою, яку отримує готель, що входить до ланцюга є зниження загальних витрат, а це дозволяє готельним ланцюгам підвищувати свою конкурентоспроможність та інтенсивно проникати на міжнародні ринки.

Дослідження, проведені британськими фахівцями показали, що при об'єднанні готелів у ланцюги, прибутковість одного номера стає в середньому в 7 разів вище, ніж у незалежних готелях [5]. Саме тому створення готельних мереж із кожним роком набуває все більшої популярності. У той же час на міжнародному готельному ринку спостерігається тенденція до збільшення спеціалізованих готельних підприємств.

Також необхідно зазначити, що національні готельні мережі мають ряд переваг порівняно з міжнародними, оскільки вони більш адаптовані до місцевого ринку, обізнані в законодавчій базі країни, краще розуміють місцеві традиції, особливості споживачів, адаптовані та швидко реагують на зміни ринку.

На сьогоднішній день в Україні діють готелі під управлінням восьми міжнародних готельних операторів, серед яких: Rezidor Hotel Group (Бельгія), Best Western International (США), HELIOPARK (Росія), Global Hyatt Corporation (США), Rixos (Туреччина), Intercontinental Hotel Group (Великобританія), Accor (Франція), Fairmont (Канада). Їх характеристика наведена в табл. 3.

Таблиця 3

Міжнародні готельні мережі в Україні [6 – 9]

Оператор	Готельна мережа	Готель	Номерний фонд
Rezidor Hotel Group (Бельгія)	Radisson Blu Hotels&Resorts	Radisson Hotel 4* (Алушта)	63
		Radisson Blu Hotel 5* (Київ)	255
		Radisson Blu Hotel Podil 4* (Київ)	164
		Radisson Resort & Spa 4* (Алушта)	63
		Radisson Blu Resort 4* (Буковель)	252
	Park Inn	Park Inn 4* (Донецьк)	171
Best Western International (США)	Best Western	Best Western Hotel 3* (Севастополь)	106
Heliopark (Росія)	Heliopark Hotels&Resorts	Heliopark Alie Parysa 4* (Феодосія)	53
Global Hyatt Corporation (США)	Hyatt Regency	Hyatt Regency 5* (Київ)	234
Rixos (Туреччина)	Rixos Hotels	Rixos Hotel 5* (Трускавець)	370

Intercontinental Hotel Group (Великобританія)	Intercontinental Hotel Group	Intercontinental Hotel 5* (Київ)	272
Асгор (Франція)	Ibis	Ibis 3* (Київ)	212
Fairmont (Канада)	Fairmont	Fairmont Grand Hotel 5* (Київ)	258
Усього:			2 410

Суттєво відрізняється цінова політика мереж. Для порівняння обрано готель Radisson Blu Hotel та Royal Congress Hotel (табл. 4). Це п'ятизіркові готелі, які розташовані в місті Києві. Номерний фонд Radisson Blu Hotel складає 255 номерів, а Royal Congress Hotel – 206 номерів.

Таблиця 4

Цінова політика готелів Radisson Blu Hotel та Royal Congress Hotel [10; 11]

Назва готелю	Категорія номера	Radisson Blu Hotel	Royal Congress Hotel	Співвідношення цінової політики готелів, %
Ціна за одну ніч (в євро)	Standard	195	170	2,82 %
	Junior Suite	320	195	39,06 %
	Suite	487	220	54,87 %
	Apartments	812	250	69,21 %

Проаналізувавши ціни у готелях Radisson Blu Hotel та Royal Congress Hotel, можна побачити, що різниця у цінах на категорії номерів у готелі Royal Congress Hotel у декілька разів менше: категорія Standard на 2,82 % дешевше, ніж у готелі Radisson Blu Hotel. Така ж сама ситуація проглядається у інших категоріях номерів, більш того, різниця у цінах ще вища. Слід зазначити, що ці готелі мають однаковий рівень якості обслуговування туристів, але, у той же час, рівень цін значно відрізняється. Тому сегмент споживачів готелю Royal Congress Hotel збільшується, оскільки цінова політика націлена не тільки на VIP-клієнтів, а і на середній клас. У зв'язку з цим конкурентоспроможність національного готелью зростає.

Таким чином, розвиток національних та міжнародних готельних мереж в Україні знаходиться на стадії розвитку. Однак існує ряд проблем, які потребують негайного вирішення шляхом збільшення обсягів в'їзного туризму, надання готельних послуг на рівні сучасних міжнародних стандартів, підтримка підприємств готельних мереж, кваліфіковані фахівці у сфері готельного господарства, стабілізації економічної та політичної ситуації в країні.

Наук. керівн. Лола Ю. Ю.

Література: 1. Туристичні потоки [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2007/tyr/tyr_u/potoki2006_u.htm/. 2. Туристичні потоки [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2009/tyr/tyr_u/potoki2006_u.htm/. 3. Аккорд Готелі [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.accord-hotels.com.ua/>. 4. Radisson Blu Hotels & Resorts [Electronic resource]. – Access mode : <http://www.radissonblu.com/>. 5. Мальська М. П. Готельний бізнес: теорія та практика / М. П. Мальська, І. Г. Пандяк. – К. : Центр учбової літератури, 2012. – 381 с. 6. Best Western Hotel Sevastopol [Electronic resource]. – Access mode : <http://www.sevastopol-hotel.com.ua/>. 7. HELIOPARK Hotels & Resorts [Electronic resource]. – Access mode : <http://www.heliopark.ru/>. 8. Hyatt Regency Kiev [Electronic resource]. – Access mode : <http://kiev.regency.hyatt.com/hyatt/hotels/index.jsp?null/>. 9. Rixos Hotel Prikarpatye [Electronic resource]. – Access mode : <http://rixos.com.ua/>. 10. Radisson Blu Hotel [Electronic resource]. – Access mode : <http://www.radissonblu.ru/hotel-kyiv/>. 11. Royal Congress Hotel [Electronic resource]. – Access mode : <http://rhg.com.ua/congress/info.html>. 12. Прем'єр Готелі [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.premier-hotels.com.ua/>.